

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 รายละเอียดการดำเนินงานของโครงการที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ของบริษัท โรงโมหินโซคชัย จำกัด ประทานบัตรที่ 28835/16142 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับประทานบัตรที่ 28721/15529 พบว่า รายละเอียดการดำเนินงานของโครงการไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างไปจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.2 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ของบริษัท โรงโมหินโซคชัย จำกัด ประทานบัตรที่ 28835/16142 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับประทานบัตรที่ 28721/15529 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.2-1

ตารางที่ 4.2-1 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการฯ	เหตุผลประกอบ
1) มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ	- ต้องจัดทำรายงานการออกแบบการเจาะระเบิดทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลตรวจสอบและปรับปรุงให้มีความเหมาะสม สำหรับการออกแบบการเจาะระเบิดครั้งต่อไป	- ทางโครงการจะดำเนินการจัดทำรายงานการออกแบบการเจาะระเบิดทุกครั้ง และจะนำเสนอให้ทราบต่อไป
2) มาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	- จัดสร้างคันทำนบและร่องระบายน้ำบริเวณรอบพื้นที่โครงการและปลูกต้นไม้เสริมบริเวณคันดินทำนบ โดยขนาดคันทำนบดินฐานกว้าง 8 ม. สูง 2 ม. คันทำนบกว้าง 2 ม. ด้านในของคันทำนบมีขนาดของความกว้างร่องระบายน้ำ 0.75 ม. ลึก 1 ม. และด้านบนกว้าง 2 ม.	- อยู่ระหว่างดำเนินการจัดสร้างคันทำนบดินและร่องระบายน้ำโดยรอบพื้นที่โครงการ รวมทั้งปลูกต้นไม้เสริมบนคันทำนบดิน อย่างไรก็ตามหากดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จะนำเสนอให้ทราบต่อไป

ตารางที่ 4.2-1 (ต่อ)

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการฯ	เหตุผลประกอบ
	- ให้ปลูกต้นไม้โตเร็วและพืชคลุมดินตามแนวคันทำนบดิน รวมทั้งปลูกหญ้าแฝกบริเวณพื้นที่ระหว่างคันทำนบ และคูระบายน้ำเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย	- อยู่ระหว่างดำเนินการจัดสร้างคันทำนบดินและร่องระบายน้ำโดยรอบพื้นที่โครงการ รวมทั้งปลูกต้นไม้เสริมบนคันทำนบดินและปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย อย่างไรก็ตามหากดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จะนำเสนอให้ทราบต่อไป
3) มาตรการที่ปฏิบัติไม่ได้	- ไม่มี	- ไม่มี
4) มาตรการที่ปฏิบัติแต่ไม่มีประสิทธิภาพ	- ไม่มี	- ไม่มี
5) มาตรการที่ยังไม่ถึงเวลาปฏิบัติ	- ให้รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเหมืองออกจากบริเวณพื้นที่ทำเหมือง แล้วปรับสภาพพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่ และพื้นที่ใช้สอยอื่นๆ ตามที่ได้เสนอไว้ในรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับคำขอต่ออายุประทานบัตร โดยดำเนินงานให้แล้วเสร็จก่อนประทานบัตรจะสิ้นอายุไม่น้อยกว่า 1 เดือน	- หากประทานบัตรจะสิ้นอายุ ทางโครงการจะปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรการฯ กำหนด

4.3 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1) คุณภาพอากาศ

ผลการตรวจวัดปริมาณฝุ่นละอองรวมระหว่างวันที่ 7-10 มีนาคม 2565 บริเวณบ้านหนองปรึก บ้านหนองโพธิ์ โรงโม่หินของโครงการ บ้านเขาคีม โรงเรียนบ้านตะแลง และบ้านด่านกอโจด พบว่า ดัชนีที่ตรวจวัดได้ทั้งหมดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

2) ความทึบแสง

ผลการตรวจวัดความทึบแสงของโรงโม่หินของโครงการ ในวันที่ 7 มีนาคม 2565 บริเวณ ปากโม่หินใหญ่ สายพานลำเลียงแร่ ตะแกรงร่อนคัดขนาด และปลายสายพานลำเลียงแร่ พบว่า ผลการตรวจวัดทั้ง 4 สถานี มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยฝุ่นละอองจากโรงโม่บด หรือย่อยหิน (พ.ศ.2539) ที่กำหนดค่าความทึบแสงไว้ไม่เกิน 20 เปอร์เซนต์

3) ระดับเสียง

ผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 1 ชั่วโมง ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง และระดับเสียงสูงสุด ระหว่างวันที่ 7-10 มีนาคม 2565 สถานีตรวจวัดบริเวณบ้านหนองปรือ บ้านหนองโพธิ์ โรงโม่หินของโครงการ บ้านเขาศิม โรงเรียนบ้านตะแลง และบ้านด่านกอโจด พบว่า ดัชนีที่ตรวจวัดทั้งหมดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตาม ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ.2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป

4) คุณภาพน้ำผิวดิน

จากการเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน ในวันที่ 8 มีนาคม 2565 พบว่า ทุกสถานีมีผลการตรวจวัดความเป็นกรด-ด่างของน้ำผิวดินมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3

5) คุณภาพน้ำใต้ดิน

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดิน ในวันที่ 8 มีนาคม 2565 บริเวณบ่อบาดาลบ้านหนองปรือ บ่อบาดาลวัดหนองโพธิ์ บ่อบาดาลบ้านเขาศิม และบ่อบาดาลบ้านด่านกอโจด พบว่า ผลการตรวจวัดความเป็นกรด-ด่าง ปริมาณสารแขวนลอยรวม ปริมาณสารทั้งหมดที่ละลายได้ ความกระด้างทั้งหมด ความขุ่น ปริมาณซิลิเกต และปริมาณเหล็กรวม ของทุกสถานีตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 ยกเว้นค่าความกระด้างทั้งหมดของบ่อบาดาลวัดหนองโพธิ์ ที่มีค่าอยู่ในเกณฑ์อนุโลมสูงสุด

4.4 ข้อเสนอแนะ

การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ พบว่า ทางโครงการปฏิบัติตามมาตรการฯส่วนใหญ่ได้ แต่ยังมีบางมาตรการที่ทางโครงการอยู่ระหว่างดำเนินการ และควรเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ ดังนี้

- 1) จัดสร้างบ่อดักตะกอน จำนวน 1 บ่อ “บ” ขนาด 1 ไร่ ความลึก 3 ม. ความจุบ่อละ 4,800 ลบ.ม. และจัดสร้างบ่อดักน้ำ (sump) บริเวณพื้นที่เปิดทำเหมืองจุดต่ำสุดในแต่ช่วงการทำเหมือง
- 2) จัดสร้างคันทำนบและร่องระบายน้ำบริเวณรอบพื้นที่โครงการและปลูกต้นไม้เสริมบริเวณคันดินทำนบ โดยขนาดคันทำนบดินฐานกว้าง 8 ม. สูง 2 ม. คันทำนบกว้าง 2 ม. ด้านในของคันทำนบมีขนาดของความกว้างร่องระบายน้ำ 0.75 ม. ลึก 1 ม. และด้านบนกว้าง 2 ม.
- 3) ให้ปลูกต้นไม้โตเร็วและพืชคลุมดินตามแนวคันทำนบดิน รวมทั้งปลูกหญ้าแฝกบริเวณพื้นที่ระหว่างคันทำนบ และคูระบายน้ำเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย
- 4) ให้จัดทำป้ายนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ป้ายเตือนระวังพลัดตกหุบเหมือง และป้ายมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่โครงการ
- 5) หากมีพนักงานใหม่ให้ตรวจการได้ยินและเอกซเรย์ปอดไว้เป็นข้อมูลพื้นฐานด้านสุขภาพ

6) ให้มีการสำรวจธรณีวิทยาพื้นผิวบริเวณหน้าเหมือง เพื่อดูโครงสร้างทางด้านธรณีวิทยา เช่น รอยเลื่อน (Fault) รอยแตก (Joint) ของชั้นหิน เพื่อดูลักษณะว่าพื้นที่ใดมีความเสี่ยง ในการเกิดโพรง หรือหลุมยุบ บริเวณหน้าเหมือง และใช้วิธีการสำรวจทางธรณีฟิสิกส์ โดยวิธี Resistivity Survey ร่วมกับเครื่องมือในการสำรวจทางธรณีฟิสิกส์อื่นๆ มาใช้ในการสำรวจพื้นที่หน้าเหมืองล่วงหน้า ว่าพื้นที่ใดมีความเสี่ยงในการเกิดหลุมยุบหรือไม่ ก่อนการทำเหมือง ซึ่งหากพบหลุมโพรงจะมีการบันทึกข้อมูลไว้ เพื่อระมัดระวังในขณะทำเหมือง

7) ให้ดำเนินการจัดทำรายงานการออกแบบการเจาะระเบิดทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลตรวจสอบ และปรับปรุงให้มีความเหมาะสม สำหรับการออกแบบการเจาะระเบิดครั้งต่อไป